

D. F. G.
DISSERTATIO ACADEMICA,
DE
PRONUNTIATIONE
ORATORIA.

Cujus PARTEM PRIOREM,
CONSENT. AMPLISS. FACULT. PHILOSOPH. IN
REG. ACAD. ABOËNSI,
PRÆSIDE
MAG. HENRICO GABRIELE
PORTHAN,
ELOQU. PROFESS. REG. ET ORD.

Publice ventilandam sistit

CAROLUS GUSTAVUS ARGILLANDER,
Wiburgensis.

In AUDITORIO MAJORI Die 20 Junii
Anno MDCCLXXXI.

ABOÆ,
Impressa apud Viduam Reg. Acad. Typ. J. C. FRENCKELL,

18.

marunt & commendarunt (e). Quare specimen aliquod Academicum edituri, dignam judicavimus materiam, in qua pro modulo ingenii explicanda, elaboraremus. Non quod aliorum laboribus aliquid nos addere posse putaremus; sed consilio, breviter ea uno loco proponendi, quæ passim ab artis Magistris, CICERONE inprimis atque QUINCTILIANO monita reperiuntur; habito inprimis ad usum & praxin nostri temporis respectu. Sed quoniam omnis hæc facultas in duas divisa est partes, quarum altera vocem format, altera corporis motum moderatur (f); illam tantum, quæ speciali nomine *Pronuntiatio* vocari solet, (ut hæc *Actionis* vocabulo significatur proprie (g)), amplecti, limites quos opusculo nostro curta domi supellex præscribit, jubent; qui etiam non tam artis plene explicandæ, quam extremarum modo ejus linearum ducendarum consilio, locum relinquunt; eo minore incommodo, quod nisi viva voce traditis & præceptis & exemplis, hæc tamen doctrina perfecte exponi atque exhiberi, non potest.

§. II.

In voce pro Oratoris usu consideranda, duplicem QUINCTILIANUS monet observationem esse; *primam, qualem*

(e) Et de DEMOSTHENE & de CICERONE conf. PLUTARCHUS in eorum vitis; præterea CICERO ipse in *Bruto*. C. 91, 92, 93, 94. *de Orat.* L. III, C. 56-61. & *Orat.* C. 17, 18.

(f) QUINCTILIANUS I. c.

(g) Anceps enim est utriusque vocabuli usus; quorum utrumque *latiore* sensu totam facultatem, & vocem & gestum bene apteque conformandi, significat, *strictiore* autem unam modo quodque ejus partem indigitat,

qualem habeas, secundam quomodo utaris (a). In duas igitur tota de Pronuntiationis accurata ratione doctrina abit partes; quarum altera *generalia vocis egregie requisita*, altera *usum ejus rectum & peritum tradat*. Hanc igitur sequemur ordinem. Quare primum de natura vocis agendum venit. Quæ, eodem docente FABIO, *quantitate spectatur & qualitate*. Ratione *qualitatis* requiritur primo, ut vox sit *Clara*, candida, facilis, pura, canora, non obtusa, fusca, rauca, præpinguis; quo illa quæ dicimus, facile & distincte audiri possint. Itaque nec per nares ingratus sonus ducatur, nec stridulus & caninus aures lædat. Deinde neque balbutiente, blæsa, nimis tarda & hæsitante lingua Pronuntiatio impediatur, ac tam difficili, quæ *litteras* quascunque (inprimis Consonantes) *explanate efferre*, atque exprimere non permittat. Tum vox *flexibilis* sit, quam intendere, submittere, variare, pro rerum & verborum varietate facile valeamus; ne uno semper tenore, sonoque sine mutatione duro, rigido, absurdo, oratio protendatur. Porro vox sit *Suavis*, plena, jucunda auribus, non immanis, rudis, abscondita, rustica, aspera, neque exilis, pusilla, mollis, effeminata, acerba, ne ipso sono auditores offendat, & oratoris vel gratiam vel fidem minuat (b). Tandem *Spiritus* sit nec brevis, nec parum durabilis, nec in receptu difficilis, sed cum spatio pertinax, tum labori non facile cessurus (c), ne medias spiritu interrumpere ac concidere sententias, Orator cogatur, vel consumptum revocaturus, anhelitu & deformi sono, audientes lædere.

(a) L. c. Lib. XI, C. 3.

(b) Ne ad spadonum & mulierum & agrorum exilitatem vox nostra tenuetur. QUINCTILIANUS l. c.

(c) QUINCTILIANUS l. c.

6
§. III.

Cum vox *quantitatis* ratione spectatur; necessaria est Oratori publico *grandis & alta*, ut ad aures magnæ etiam multitudinis audientium pervenire possit commode. Sed non solum magna voce opus est, verum etiam *durabili* i. *firma*, ne in media oratione deficiat; quod profecto magnum pareret oratori incommodum. *Bona enim firmaque ut volumus uti licet: mala vel imbecilla & inhibet multa, ut insurgere, exclamare; & aliqua cogit, ut submittere, deflectere, & raucas fauces ac latus fatigatum deformi cantico reficere.* FABIVS l. c.

§. IV.

Hæ omnes vocis beatæ, ratione & qualitatis & quantitatis spectatæ, dotes, si naturæ benignitate Oratori contigerunt; habet de quo sibi vehementer grataletur. Sed tamen assiduo usu & accuratæ exercitationis diligentia debent exoli: *augentur enim, sicut omnium, ita vocis quoque bona, cura: & negligentia mimuntur (a).* Sin naturam quis minus fautricem expertus fuerit, nisi plane inemendabilia oris incommoda, aut alia vitia insuperabilia obstiterint (b), industria studioque pertinaci corrigi possunt, & ad mediocritatem saltem quandam adduci (c); inprimis
si ma-

(a) QUINCTILIANUS l. c.

(b) Quibus qui laborant, omnino ab hoc studio & a toto dicendi consilio abstineant, & ad alias artes se conferant, quibus felicius, & Minerva non invita, operam impendere possint. Cfr. CICERO *de Orat.* l. I, C. 28.

(c) *Quæ quibus a natura minora data sunt, tamen illud assequi possunt, ut iis, quæ habeant, modice & scienter utantur, & ut ne dedeceat.* CICERO l. c. C. 29.

si mature, in pueritia jam, aut primis adolescentiæ annis, diligenter quis & constanter fuerit opus aggressus (d). Exemplo potest esse inprimis DEMOSTHENES; de quo CICERO, in hoc, inquit, uno opere, ut ita dicam notes & dies urgeatur (Orator): imiteturque illum, cui sine dubio summa vis dicendi conceditur, Atheniensem Demosthenem, in quo tantum studium fuisse tantusque labor dicitur, ut primum impedimenta naturæ, diligentia industriaque superaret; cumque ita balbus esset, ut ejus ipsius artis, cui studeret, primam litteram non posset dicere, perfecit meditando, ut nemo planius eo locutus putaretur &c. (e). CICERONIS quanta fuerit industria, ex Bruto ejus discere licet. c. 89 94. Ac FABIVS, jam confirmatæ quoque constitutæque vocis, genus exercitationis optimum, esse dicit, dicere quotidie, sicut agimus; silentio subsidere docens vocem, firmari consuetudine, qua difficultas omnis levatur. l. c.

§. V.

Ad usum porro vocis peritum considerandum, nos conferimus de quo egregie FABIVS, non alia inquit est ratio pronuntiationis, quam ipsius orationis (s. elocutionis): nam ut illa emendata, dilucida; ornata, apta esse debet; ita hæc quoque &c. (a). Esse igitur pronuntiatio debet primo

(d) Ex negligentia vocis, in hac ætate scite diligenterque conformandæ, quæ apud nos & in parentum domo & in Scholis solet esse mira, derivanda præcipue est illa qua aures nostræ toties vexantur pronuntiandi inscitia & pravitas. *Ulciscitur hæc ars contemptum sui.* Aliter apud Græcos olim Romanosque, ac multas etiam hodiernas gentes Europæas, tanta res tractatur. Cfr. QUINCTILIANUS l. c. L. I, C. I. 8. 11. &c.

(e) l. c. C. 61. Cfr. PLUTARCHUS in ejus vita, & VALERIUS MAXIMUS L. VIII, c. 7.

(a) l. c.

mo *Emendata*, id est, non modo, quæ claritati & sanitati vocis officiant vitia (de quibus supra), absint, sed eleganter quoque, sono linguæ cuique accommodato atque proprio, verba proferre, Orator noverit. Hæc autem *urbanitas*, ab hominibus imprimis cujusque gentis politioribus, maxime mulieribus honestioris conditionis, quæ facilius sonum illum vocum suavem & quasi nativum solent incorruptum conservare, discenda est. Pronuntiatio bona secundo sit *Dilucida*; cujus præcepti vis est multiplex. Etenim totam simul *emendate* pronuntiandi facultatem complectitur, quam modo commendavimus; ac postulat ut omnes syllabæ & vocabula *explanate* proferantur, ne pars quædam devoretur, pars destituatur, plerisque *extremas syllabas non proferentibus, dum priorum sono indulgent*. Ut est autem *neccessaria verborum explanatio, ita omnes imputare ac velut adnumerare litteras, molestum & odiosum* (b). Deinde ab ornata etiam atque apta, difficillime hæc ratio divelli potest: quod Orator non modo *intellectui* auditorum vult perspicuus videri, sed *phantasiæ* quoque illorum & *sensui*, ea quæ dicit, dilucide objicere. Maxime autem huc pertinet, ut *nec nimis citatim, nec nimis lente oratio* procuret. Præclare FABIVS: *nec inquit, volubilitate nimia confundenda, quæ dicimus: qua & distinctio perit & affectus; & nonnunquam etiam verba aliqua sui parte fraudantur. Cui contrarium est vitium nimie tarditatis. Nam & difficultatem inveniendi fatetur, & segnitia solvit animos, & in quo est aliquid temporibus præfinitis aquam perdit. Promptum sit os, non præcept: moderatum non lentum. l. c.* Nimis tarda pronuntiatio distinctionem orationis in verbâ, commata, & cola, reddit vix sensibilem. Ut qui syllabas singulas tarde

(b) QUINCTILIANUS l. c. Posterius hoc vitium notans CICERO, prohibet *exprimere litteras putidius*. De Orat. L. III, C. II

tarde adnumerat, non verba sed syllabas profert; ita qui singula verba recitat lente, non enuntiationes, sed verba inter se haud vineta, adnumerare videtur (c). Præterea *altitudo* vocis ad auditorii rationem ita accommodanda est, ut neque submissius Orator dicat, quam ut a tota commode audiri possit concione, neque altius, quam opus sit, ac inprimis, ne vocem tam immoderate urgeat, ut totum auditorium sonitu immani implendo, auditores omnino impediat quominus verba sua percipere & distingvere valeant. Neque minus porro perspicuitatem adjuvat, si *accentus oratorius* (d) in pronunciando accurate collocetur. Hic namque, ut recte positus quasi vitam sententiæ præbet, ita præpostere collocatus, mire sensum perturbat. Nihil denique ad pronuntiationem dilucidam reddendam æque confert, ac si apta vocis & spiritus moderatione, sententiæ quasi in membra sua minora majorave, accurate distinguantur, ut & initia, & consecutiones, & partes, & fines, totaque earum conformatio, ab audientibus cito & rite sentiantur. Hujusmodi pronuntiatio scita, idem præstat auribus, longeque etiam perfectius, quod legentium oculis interpungendi accurata in scriptis diligentia; quæ ad eandem omnino legem est exigenda, ut nimirum mens dicentis facillime appareat. Orator qui hac re peccat, ut scriptor qui notas interpungendi absurde collocat, valde fit obscurus. Non modo senten-

B

tia

(c) Cfr. SULZER Allg. Theorie der Schönen Künste, voc. Vortrag.

(d) Non modo *Grammaticus*, sine cujus vero usu, verborum a se invicem periret distinctio, quam aures nonnisi ejus ope sentire valent; sed inprimis *Emphaticus* ille, indicans verba in quæ attentio maxime debeat converti.

tia & periodus cujusvis generis, suum poscit specialem pronuntiationis modum, qui per totam quasi dominatur; sed partes quoque ejus, & membra, suam quæque postulant rationem, ita ut diversa propriaque vocis inflexione, intervallorum accurata mora ac rhythmo, singula incisa & membra terminentur atque separentur, sequentia annuncientur, & tandem quies indicetur finalis. Variæ hæ voces ita debent coalescere, ut singulæ, quasi reliquam partem quandam præcedentis, & initium sequentis, contineant, donec periodus fuerit tota ad finem perducta: atque hoc adeo est accurate observandum, ut etiam qui verba non intelligat, periodi tamen conformationem, membraque minora & majora, atque orationis quasi incessum & cursum, auribus valeat percipere. Pendet hoc ex rite observato illo quem diximus rhythmo, accentu oratorio, & vocis ipsius conformatione (e). Cujus rei rationem plenius ac subtilius velle explicare, & longum fuerit & laboriosissimum, & sine Musicæ scientiæ interioris ope difficillimum, & tamen, nisi vivæ institutionis exemplorumque accesserit auxilium, omnino frustraneum (f). Sufficiat igitur attentioni, curæ & diligen-

(e) Cfr. BATTEUX *Princ. de Litterature*, T. IV. I. P. Sect. IV. c. III. & SULZER I. c.

(f) Ohne große Weitläufigkeit und eine völlige Entwiklung der mechanischen Beschaffenheit des Gesanges, ist es nicht möglich, diesen Punkt des deutlichen Vortrages gehörig zu erläutern. Wer aber aus der Musik weiß, wie es zugeht, daß auch Unerfahrene fühlen, welche Töne zusammen einen Takt, und welche Takte ein rhythmischs Glied ausmachen, der wird auch begreifen, wie mehrere Wörter blos durch den Ton, ohne Rücksicht auf die Bedeutung, als ein Satz der Rede ins Gehör fallen. Man muß wissen die Töne so zusammenzuhängen, daß man bey keinem stille stehen kann, son-

diligentiæ oratoris futuri, hanc tantam rem sedulo commendasse. Nec possumus quin de tota hac ratione præclara FABII verba subjungamus, quibus ille eam acutissime, exemplo etiam ex initio *Aeneidos Virgilianæ* adhibito, persequitur. "Observandum etiam, inquit, quo loco sustinendus, & quasi *suspendendus* sermo sit. --- quo *deponendus*. Suspenditur, *arma, virumque, cano*: quia illud *virum*, ad sequentia pertinet, ut sit, *virum*, *Trojæ qui primus ab oris*: & hic iterum. Nam etiam si aliud est, unde venit, quam quo venit, non distinguendum tamen, quia utrumque eodem verbo continetur, *venit*. Tertio *Italiam*, quia interjectio est, *fato profugus*, & continuum sermonem qui faciebat, *Italiam, Lavinaque*, dividit. Ob eandemque causam, quanto *profugus*, deinde, *Lavinaque venit littora*; ubi jam erit distinctio, quia inde alius incipit sensus. Sed in i-

B 2

plis"

dern etwas nothwendig folgendes dabey empfindet, bis man auf eine gewisse Stelle gekommen, die einern größern oder kleinern Ruhepunkt verstatet. Da dieses in dem Gesang weit deutlicher zu bemerken ist, als in der Rede, so könnte der Tonseker diesen Punkt des deutlichen Vortrages dem Redner am besten erklären. --- In den Tonstücken läßt sich die Deutlichkeit, oder Faßlichkeit des Rhythmischen am leichtesten bemerken. Also könnte niemand besser und gründlicher über diesen Punkt des Vortrages schreiben, als ein Tonseker. Ich halte dafür, daß es wol möglich wäre durch die art der Notirung, die wir zur Bezeichnung des Rhythmus gebraucht haben, (voc. Rhythmus) die Declamation jeder Periode, wie die größte Deutlichkeit des Vortrages es erfordert, anzudeuten; und es ist nicht unwahrscheinlich, daß die Alten sich bisweilen einer solcher Notirung bedient haben. SULZER l. c. Cfr. quæ præclare observat DUCLOS, in magno *Dict. Encyclop. Paris.* voce *Declamation* notée.

"psis etiam distinctionibus tempus alias brevius, alias
 "longius dabimus. Interest enim, sermonem finiat, an
 "sensum. Itaque illam distinctionem, *Littora*, protinus
 "altero spiritus initio insequar: cum illuc venero, atque
 "alta *mania Romæ*, deponam, & morabor, & novum
 "rursus exordium faciam. Sunt aliquando & sine respi-
 "ratione quædam moræ, etiam in periodis: ut in illa,
 "In cætu vero populi Romani, negotium publicum gerens,
 "magister equitum &c. (g). Multa habet membra; sensus
 "enim sunt alii atque alii: & sicut una circumductio est,
 "ita paullum morandum in his intervallis, non inter-
 "rumpendus est contextus: & e contrario spiritum inte-
 "rim recipere sine intellectu moræ necesse est: quo lo-
 "co quasi surripiendus est: alioqui si incite recipiatur,
 "non minus afferat obscuritatis, quam vitiosa distinctio.
 "Virtus autem distinguendi fortasse sit parva, sine qua
 tamen esse nulla alia in agendo potest" (h). Perspicuitatis
 vero hujus in pronuntiando eò majorem esse apparere
 necessitatem, quod nisi illa adsit, audientium mentes ne-
 quaquam satis habeant quasi otii, ad vim sentiendam o-
 rationis, ad illas vel docendas, vel movendas, atque o-
 mnino vincendas, comparatæ.

§. VI.

Tertia bonæ pronuntiationis virtus est, ut sit *Orna-
 tas*; quo, præter ea quæ dicta hætenus sunt, referendum,
 ut *æqualitate* debita, & vocis & celeritatis, non careat:
 ne temere ab alia regione & sonorum (clavi) & spatio-
 rum in aliam, subsiliat; quod, quemadmodum in cantu,
 ita etiam in pronuntiatione, valde est ingratum: FABII
 verba

(g) CICERO *Orat. Phil. II. C. XXV.*

(h) l. c.

verba sunt: *Prima est observatio recte pronuntiandi, æqualitas, ne sermo subsultet imparibus spatiis ac sonis, miscens longa brevibus, gravia acutis, elata submissis: & inæqualitate borum omnium, sicut pedum, claudicet.* l. c. (a). Vox igitur, quo & *suavis* auribus sit, & hanc æqualitatem conservare queat, media quædam inter nimis gravem & nimis acutam adhibenda est; nec aliam affectare debemus, quam quæ cuique maxime facilis est atque naturalis, eamque cultu etiam & industria dulciorem, splendidioremque reddidisse, oportet. Rursus FABIVS, *neque, inquit, gravissimus ut in musica, sonus, nec acutissimus orationibus convenit.* Nam & *hic* (gravissimus) parum clarus, nimiumque plenus, nullam asserre animis motum potest: & *ille* (acutissimus) prætenus & immodicæ claritatis, cum est ultra verum, tum neque pronuntiatione flecti, neque diutius ferre intentionem potest. Sic ima vim non habet, summa rumpi periclitatur. Mediis igitur utendum sonis; *hi*que, cum augenda intentio est, exitandi, cum submittenda, sunt temperandi. l. c. Absit autem, ut, dum æqualitatem hanc pronuntiationis commendemus, ideo quis *monotonie* nosmet favere putet; etenim simul *varietate* ornatam esse debere diligentissima, contendimus, non solum in partibus Orationis maioribus, sed etiam in periodis, membris, incisis, verbis fere singulis sentienda, ac pro *perspicuitatis* (quam modo tetigimus) & *aptitudinis* (mox explicandæ ratione accuratissime moderanda (b). *Monotonie*

B 3

tonie

(a) Hæc *inæqualitas*, si inter majores partes orationis sentiat, jam vehementer displicet; si vero in singulis periodis, ingratiſſima & plane intolerabilis est.

(b) Elegans est CICERONIS observatio, qui sapientissimo naturæ consilio, hanc varietatem pronuntiationis, quæ ad *suavitatem* & *perspicuitatem* adeo est necessaria, simul sanitati corporis & vocis conservationi non minus

tonia vero duplex esse genus solet: alterum, ubi per totam orationem unus sonus, tanquam per unam organicanam erumpens, sine inflexione continuus rigidissime protenditur; alterum, ubi in singulis periodis eadem inflexiones, nulla dictorum habita ratione, sine varietate, perpetuo recurrunt (c). Utrumque vitium auribus mentibusque hominum, varietatis amantissimorum, eo est odiosius, quo manifestius omni sensu, affectu & fere vita carere dicentem, prodit, & nonnisi machinae instar, aliena verba frigide reddentis, spectandum sistit. Nihil autem facilius est, quam hanc offensionem vitare; cum tanta sit sonorum varietas, ut, vel mediocri adhibita cura, (nisi admodum infausam orator naturam expertus sit, ab toto hoc opere eum revocantem), nulla unquam idoneorum penuria sit metuenda. Nimiam pronuntiandi
celeri-

prodesse, monet. *Plurimis, inquit, in rebus, quod maxime est utile, id nescio quo pacto etiam decet maxime. Nam ad vocem obtinendam nihil est utilius, quam crebra mutatio: nihil perniciosius, quam effusa sine intermissione contentio. Quid? ad aures nostras & actionis suavitatem, quid est vicissitudine & varietate & commutatione aptius? De Orat. L. III. c. 60.*

(c) Hujusmodi Monotoniae in Scholis advescere pueris, lectiones suas recitaturis, Praeceptores socordes permittere solent; unde *lāsa med Schole-Ton, lāsa upp nāgot sāsom en lāra*, idem vulgo significat ac deformi cantu aliquid proferre, insulse & frigide, sine sensu, sine venustate, recitare. Quin multi etiam concionatores sacri, vitiosum quendam & ingratum hujusmodi cantum, dicturi adhibent, *inclinata & ululanti voce canentes*, quod in Asiaticis Oratoribus reprehendit CICERO. *Orat. c. 24.* Quorum perversam rationem, *Prodise-ton* vocantes, homines non minus oderunt, quam illum puerorum.

celeritatem jam supra damnavimus; quæ non minus ornatui, quam perspicuitati officit. Vitium hoc tirones solent maxime contaminare; qui memoriam gravi, quo premitur, onere quam celerrime levare student. Efficit autem, non tantum ut vox citius defatigetur, & minus sùavis evadat, sed etiam, ut neque ad verborum, neque ad sententiarum rationem flecti & variari, commode queat. Neque minus ingrata & tædiosa auditu est pronuntiatio nimis tarda, quæ rhythmum & harmoniam vocis omnem dissolvit. Spiritus quoque scita moderatio, ad ornata pronuntiationem maximum habet momentum. Qua de re FABII verba, sane præclarissima adponemus: *Spiritus quoque nec crebro receptus concidat sententiam: nec eo usque trabatur, donec deficiat. Nam & deformis est consumpti illius sonus, & respiratio sub aqua diu pressi similis, & receptus longior, & non opportunus, ut qui fiat non ubi volumus, sed ubi necesse est. Quare longiorem dicturis periodum colligendus est spiritus: ita tamen, ut id neque diu, neque cum sono faciamus, neque omnino ut manifestum sit: reliquis partibus optime inter juncturas sermonis revocabitur. - - - Sunt qui spiritum cum stridore per raritatem dentium non recipiunt, sed resorbent. Sunt qui crebro anhelitu, & introrsum etiam clare sonante, imitentur jumenta onere & jugo laborantia. - - - Est aliis concursus oris, & cum verbis suis colluctatio. Jam tussire (d) & exspuere crebro, & ab imo pulmone pituitam trochleis adducere, & oris humore proximos spargere, & majorem partem spiritus in eloquendo per nares effundere, etiam si non utique vocis sunt vitia; quia tamen propter vocem*

(d) Hoc ad elegantiam quoque pronuntiationis pertinere scilicet, fuisse, qui putarent, docet exemplum concionatoris Belgæ lepidum, quod habent PONTOPPIDAN Coll. Past. Pract. C. XIV, p. 139. seq. Ed. Svec.

cem accidunt, potissimum huic loco subjiciantur. I. c. Noluimus locum omittere, tot vitia, quibus hodie quoque frequenter inquinatos oratores experimur, elegantissime reprehendentem. Modum præterea ornatus ratio, in ipsa magnitudine & intentione vocis servari jubet, ne vel aures audientium vehementia sua sauciet, vel ultra vires urgeatur; nam & suffocata sæpe, & majore nisu nimis clara est, & interim elisa in illum sonum erumpit, cui Græci *κλωσμον* nomen a Gallorum immaturo cantu dederunt (e). Qualis inconsultus conatus, non svavitati pronuntiationis mihi, quam sanitati corporis adversatur (f). Meminerint oratores, se loqui debere, non latrare; ac solenniter quidem & graviter locuturi, sed locuturi tamen, non cantaturi (g), ab omni affectatione, nimiae venustatis cura, deliciis & histrionica molitudine, abstineant.

(e) FABIVS. I. c.

(f) Cfr. etiam quæ supra diximus §. III.

(g) *Cantus* quoddam genere, sed *obscuri*, quo a quotidiani sermonis tenuitate distinguitur, in solenni pronuntiatione opus esse, & CICERO monet *Orat.* c. 18, & suus quemque sensus docere potest; sed a nimia ista cantici similitudine, & consuetudine theatri, toto cœlo, quod ajunt, diversum esse debere, facillime judicare licet. Cfr. FABIVS, I. c. C. 3; 57-60.

